

14. Matskevych L.G. Archaeological excavation sites in the Starunia area, fore-Carpathian region, Ukraine. The area of discoveries of woolly rhinoceroses. Pol. Geol. Inst. and «Geosphere» Society, Warszawa-Krakow, – PP. 45-52.

15. Sokolowski T., Stachowicz-Rybka R. Chronostratigraphy and Changes of Environment of Gate Pleistocene and Holocene at Starunia Palaentological site and vicinity (Carpatian Region, Ukraine). – Annales Sosientatis Geologorum Polonial, vol. 79. – 2009. – PP. 315-331.

Поступила в редакцію 24 жовтня 2011 р.

Рекомендував до друку д.г.-м.н. О.М. Адаменко

РЕЦЕНЗІЇ

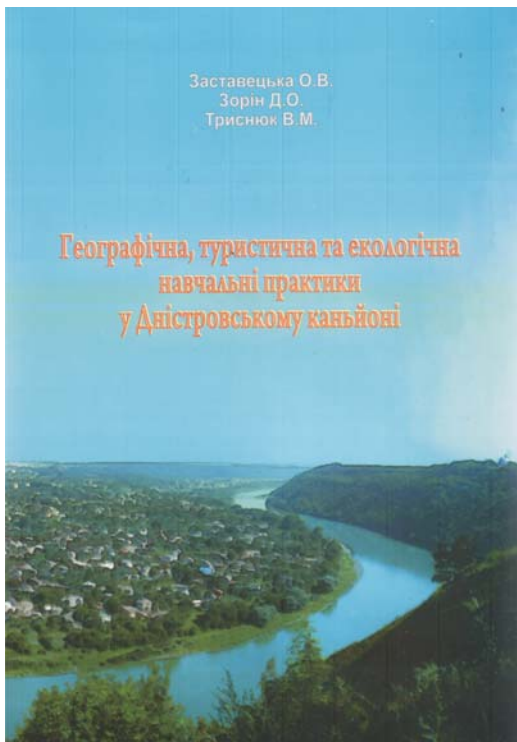
Шмандій В.М.¹, Мальований М.С.², Семчук Я.М.³

*¹Кременчуцький національний університет
ім. М.Остроградського*

*²Національний технічний університет
“Львівська політехніка”*

*³Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА У ДНІСТРОВСЬКОМУ КАНЬЙОНІ

Заставецька О.В., Зорін Д.О., Триснюк В.М. Географічна, туристична та екологічна навчальні практики у Дністровському каньйоні. Навчальний посібник для студентів географічних, туристичних та екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів (рекомендовано МОНУ, лист №1/11 – 244Б від 25.03.2010р.). За редакцією проф. Адаменка О.М. – Тернопіль : Терно-граф, 2010. – 200 с.

Географо-туристично-екологічна навчальна практика студентів спеціальності «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» є частиною навчальної програми нормативних дисциплін, затвердженої Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України у стандарті для підготовки бакалаврів.

Студенти приступають до практики, отримавши фундаментальні знання з походження, функціонування та екологічного стану основних компонентів навколишнього природного середовища і біосфери – геологічного середовища, геоморфосфери (рельєфу), гідросфери, атмосфери, ґрунтового і рослинного покривів, про головні екологічні

закономірності, глобальні екологічні проблеми та шляхи їх вирішення. Ці знання та відповідні уміння забезпечуються викладанням дисциплін «Вступ до фаху», «Геологія з основами геоморфології», «Метеорологія і кліматологія», «Гідрологія», «Ґрунтознавство», «Країнознавство», «Туристичні ресурси України», «Біогеографія» та інші.

Отже, «метою загально-екологічної навчальної практики є формування, закріплення та актуалізація вмінь студентів щодо визначення екологічного стану території на підставі комплексного аналізу особливостей та закономірностей стану компонентів довкілля. Практика побудована таким чином, щоб висвітлити дію головних природних та антропогенних факторів на формування екологічного стану території польових досліджень».

На практиці передбачено закріплення набутих знань та вмінь з дисциплін 1 курсу, випереджальних знань з наступних дисциплін навчальної програми бакалаврів з екології, формування нових вмінь з польових експедиційних досліджень. Студенти також повинні долучитись до наукової роботи шляхом опанування новими для них методами польових досліджень з різних галузей екологічної науки.

Задачі загально-екологічної навчальної практики:

- дослідження екологічного стану основних компонентів навколишнього природного середовища: літосфери, рельєфу на небезпечних геодинамічних процесах, впливу геофізичних полів на екосистеми та стан здоров'я населення, гідросфери та водних ресурсів, атмосфери та кліматичних ресурсів, ґрунтового покриття;

- оцінка геологічних, гідрологічних та геоморфологічних процесів;

- визначення ролі гідрологічних та клімато-метеорологічних факторів у формуванні та змінах довкілля;

- роль ґрунтового покриття та земельних ресурсів;

- використання геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі при екологічних дослідженнях;

- визначення джерел впливу техногенних об'єктів на екосистеми;

- прогнозування, попередження та зниження катастрофічних наслідків надзвичайних ситуацій (повеней, посух, зсувів, карсту, ерозії та ін.);

- оцінка екологічної ситуації на території досліджень.

Програма загально-екологічної навчальної практики щорічно корегується і затверджується на засіданні кафедри у відповідності до актуальності дослідження того чи іншого району або комплексу виниклих екологічних проблем. Практика складається з трьох етапів: підготовчого, польового і камерального.

Під час підготовчого етапу студенти знайомляться з районом практики, збирають інформацію у бібліотеці, вивчають літературу з геології, геоморфології, ґрунтознавства, гідрології, гідрології, метеорології і кліматології, фізичної географії і ландшафтознавства. Викладачі доводять до відома студентів мету і завдання практики, знайомлять з її робочою програмою і термінами польових досліджень, забезпечують необхідними картографічними матеріалами, проводять інструктаж з техніки безпеки при польових експедиційних дослідженнях.

Польовий етап – це експедиційні роботи в каньйоні Дністра, польові маршрути з описом відслонень гірських порід, характерних розрізів четвертинних відкладів, головних рис рельєфу, його морфоструктури і морфоскульптури, роботи рік, утворення заплав, терас, гирл, конусів виносу, ущелин та каньйонів та ін.

Камеральний етап полягає у обробці отриманих результатів спостережень, написанні звіту та його захисті.

Автори навчального посібника керують навчальними практиками студентів. Навчальні практики проводяться у Дністровському каньйоні, долинах рік Прут, Тиса, Дністер і Збруч, у гірській частині Карпат, на Закарпатті, Прикарпатті та Подільській височині. У посібнику детально висвітлені геоекологічні проблеми Дністровського каньйону, тому що він є регіональним екологічним коридором національної екологічної мережі України і у 2008р. визнаний одним із семи природних чудес України.

Бажаючі придбати навчальний посібник з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України можуть звернутись до видавництва ТзОВ «Терно-граф» за адресою: 46020, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 18, тел. 522897, 522879.